

Bli medlem!
→ hageselskapet.no

TOMATER

- så dem selv da vel!

Ingenting er mer tilfredsstillende enn å høste selvdyrkede tomater. Til middagen, salaten eller bare rett i munnen.

OPPSTART

- For at tomatplantene skal få tid til å vokse seg store, blomstre og gi mange tomater i løpet av vår relativt korte sesong, må vi tjuvstarte inne.
- Tomater sår vi fra slutten av februar til midten av mars, avhengig av sorten og forholdene du dyrker under.
- Småvokste tomater som ampel-tomater og sorter til potter, trenger litt kortere tid til å utvikle seg enn de storvokste sortene.

HVORDAN

- Vi kan så i mye forskjellig: Såpotter, torvbriketter eller gamle, rene rømmebegre med hull i bunnen. Det er smart at beholderne er små, det er ikke mye jord som trengs for at frø skal spire.
- Fyll beholderne med såjord kjøpt i hagesenteret (såjord er næringsfattig og inneholder sand for bedre drenering). Klapp den litt til og vann forsiktig.
- Jorda skal være fuktig, men ikke våt. Når det drypper litt fra hullene er jorda mettet. Vann før du sår, ellers flyter frøene bort med vannet.
- Husk at ett frø blir én plante. Men ikke 100 % av frøene spirer; så derfor litt flere frø enn du trenger planter.
- Så med litt avstand og dekk frøene med såjord. Jordlaget skal tilsvare diameteren på frøet, altså nesten ingen ting.
- Ferdig sådde potter dekkes med plast eller settes i et tett og praktisk minidrivhus. Så lenge luften er vannmettet, hindres fordamping – vi vil unngå å vanne under spiring.
- Sett pottene varmt, gjerne på et badegulv (frøene trenger ikke lys for så spire). 20–25 grader gir rask spiring.

Tips!

For å gjøre jorden du planter i litt ekstra porøs og luftig kan den blandes med perlitt. Perlitt likner isopor, men er naturlig vulkansk glass med masse porer som tilfører luft. Kjøpes i hagesenteret.

HVA NÅ

- Et frø inneholder en niste-pakke med næring. Men straks planten har spirt må den få lys som den kan lage energi av.

- Nå trenger plantene mye lys og litt lavere temperatur, 18–22 grader, det gir lubne planter.
- Når frøplantene har fått ett varig bladpar bør de prikles om. Det betyr at plantene skilles og plantes om i egen potte. Når vi prikler bruker vi vanlig blomsterjord. Vann jordklumpen før du skiller plantene fra hverandre, så unngår du å skade røttene.
- Etter en uke kan du gi de unge plantene litt gjødsel. Små planter, litt gjødsel.
- Tomatplanter er vann- og næringskrevende planter. Etter hvert som de vokser seg store trenger de større potte, mer jord og mer gjødsel.

MERK MED SORTSNAVN

Skill sortene ved å merke hver potte med navn. Tomatplanter ser veldig like ut – det er håpløst å skille dem uten navnelapp.

LYS

- Når vi dyrker inne i februar–mars trenger plantene plantetilpasset tilleggslis. Dagslyset er ikke tilstrekkelig.
- For lite lys, særlig i kombinasjon med høy temperatur, gjør plantene lange og slengete. Motsatt; godt lys og litt lav temperatur, gir lubne, sterke og fine planter.
- Plantelys kan kjøpes i en butikk som selger el-utstyr eller i nettbutikker med utstyr til plantedyrking. En enkel timer kan brukes til å styre lyset. Tomater trenger 14–16 timer lys i døgnet.

*For mange planter?
Del med en venn!*

Psst...

Når vi sår tidlig om våren, rekker tomatplantene å bli store innen været tillater oss å plante ut. Har du plass til dette? Vurder plassen du har i forhold til antall planter du sår. Husk at ett frø blir én plante!

HVORFOR SÅ SELV?

Det fins tomater, både ferdige planter med nesten modne frukter og småplanter å få kjøpt. Hvorfor så selv? **Fordi det fins hundrevis, hvis ikke tusenvis av tomatsorter å så fra frø.** Det er ingen skam å kjøpe ferdige planter, men tomatvariasjonen, den må du så selv.

Lykke til!

*Biff*tomater
Grønne tomater
Bittesmå tomater
Sorte tomater
Sukkertøysøte tomater
*Plomme*tomater
Gule tomater
*Salatt*tomater
Stripete tomater
*Ampel-*tomater
Tomater til saus

HUSK TILVENNING

- Generelt trives tomater best og gir best avling i en variant av drivhus. Det kan være lite/stort, permanent eller midlertidig – bygningsplast spent over en tre-ramme er også et drivhus. Noen tomatsorter egner seg også til å dyrkes på friland (ute i bakken). Uansett bør vi alltid plassere tomatene så lunt og varmt som mulig. Lokalt kan en steinhelle, en grunnmur eller liknende gjøre klimaet varmere.
- Tomater er varmekjære planter. Planter vi ut for tidlig reagerer de med vekststans eller de kan i verste fall dø. Herding eller gradvis tilvenning til utelivet er nødvendig for å gjøre overgangen så lett som mulig.
- Ved utplanting, plant dypt, gjerne helt opp til frøbladene, tomat danner røtter oppover stilken etter planting, så dyp planting bedrer vann- og næringsopptak.
- Rankevoksende sorter bør pinseres (fjerne sideskudd) for å vokse rett opp. Busktomater får beholde formen.
- Vann og gjødsle regelmessig.

Slik fjerner du sideskudd på tomatplanter

DET NORSKE
HAGESELSKAP

HAGESELSKAPET *Inspirasjon • Kunnskap • Hageglede*

Snakk gjerne med oss på Hageselskapet

Hageselskapet er på Instagram @hageselskapet Emneknagg #hageselskapet

Hageselskapet er på youtube.com /hageselskapet

Besøksadresse Sandstuvn. 60A, 1184 Oslo **Postadresse** Postboks 53 Manglerud, 0612 Oslo
Telefon 94 00 93 01 **E-post** post@hageselskapet.no hageselskapet.no